

Демідова Владислава Вадимівна,
ад'юнкт кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ДОКАЗУВАННЮ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ

Одержання інформації про обставини, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні – є основною метою кримінально-процесуального пізнання. Реалізуючи процес доказування, органи і особи, які відповідальні за хід кримінального провадження, повинні встановити такий обсяг обставин, який буде достатнім для вирішення кримінального провадження по суті. У рамках побудови методики розслідування жорстокого поводження з тваринами перелік обставин, що підлягають доказуванню під час розслідування зазначеної категорії злочинів, стає об'єктом наукового інтересу та потребує обґрунтування і розробки.

Ю. П. Аленін, В. П. Бахін, Р. С. Белкін, В. І. Галаган, Л. Я. Драпкін, А. Я. Дубинський, В. С. Зеленецький, В. С. Кузьмічов, В. В. Лисенко, М. А. Погорецький, М. В. Салтевський, С. М. Стахівський, В. В. Тіщенко, П. В. Цимбал, С. С. Чернявський, В. Ю. Шепітько та інші у своїх працях приділяли увагу теоретичним аспектам будови методики розслідування злочинів, а також проблемі окреслення обставин, які підлягають доказуванню під час розслідування окремих видів злочинів місцю.

С. М. Стахівський визначає метою кримінально-процесуального доказування – встановлення об'єктивної істини, а її досягнення можливо лише тоді, коли під час провадження у кримінальній справі з достатньою повнотою і достовірністю будуть встановлені усі факти і обставини, які мають значення для правильного вирішення цієї справи [1, с. 18].

На думку Р. С. Белкіна та Г. Г. Зуйкова структура кожної методики розслідування окремих видів злочинів включає в себе визначення обставин, що підлягають з'ясуванню при розслідуванні даного виду злочину, а також визначення особливостей відкриття кримінальних проваджень даної категорії.

Загальний перелік обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні закріплені у ст. 91 Кримінального процесуального кодексу України [2]. Аналізуючи дану статтю КПК України, ми можемо зробити висновок, що слідчий під час розслідування жорстокого поводження з тваринами повинен встановити та дослідити всі обставини, які можуть вказувати на наявність або відсутність складу злочину, пом'якшувальних або обтяжуючих обставин для підозрюваного, тобто інформації, яка має кримінально-правове та кримінально-

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

процесуальне значення для правильного вирішення завдань провадження на будь-якому етапі розслідування.

Крім тих обставин, які зазначені в ст. 91 КПК України під час розслідування злочинів часто встановлюються такі обставини, які правового значення не мають і тому не потребують доведення, але необхідні в криміналістичному сенсі для успішного розслідування [3, с. 263]. Наприклад, не маючи даних про особу свідка і його взаємини з підозрюваним, вкрай важко визначити тактику допиту цього свідка, тобто є факти й обставини, які мають важливе криміналістичне значення, хоч підлягають встановленню, але не входять до предмета доказування у справі [4, с. 332]. Так, В. Ю. Шепітько виділив такі обставини, що підлягають доказуванню при розслідуванні кримінального провадження: просторово-часові зв'язки між окремими слідами злочину та обставинами події; ідентифікаційні та ситуаційні властивості слідів і їх доказову цінність; причини відсутності або наявності слідів як фактів, що суперечать природному перебігу аналогічних подій (негативні обставини) [5, с. 379].

З огляду на думки науковців та положення КПК України під час розслідування жорстокого поводження з тваринами слідчому необхідно встановити та доказати: 1) відомості, що стосуються події кримінального правопорушення: час, місце, спосіб вчинення та приховування злочину, знаряддя вчинення злочину, «слідова картина»; 2) підозрювана особа, вік, вираз життя, наявність чи відсутність попередніх судимостей, стан здоров'я та психіки, кількість осіб, які приймали участь у вчиненні злочину, роль у цьому кожного з них, обставини виникнення злочинного наміру, підготовка та приховування злочину; 3) причинно-наслідкові обставини: наявність причинного зв'язку між діями винних осіб та їх наслідками, виявлення причин та умов, які сприяли вчиненню злочину, і заходи, яких необхідно вжити для їх усунення; 4) інші обставини: встановлення винуватості обвинувачуваного у вчиненні кримінального правопорушення, форми вини, мотиву і мети; вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою для закриття кримінального провадження; обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання.

Підсумовуючи вищевикладене, необхідно зазначити, що обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні є загальними та єдиними для всіх кримінальних правопорушень та визначені кримінальним процесуальним законодавством у ст. 91 КПК України. Крім того, знання

обставин надають можливість слідчому обрати алгоритм дій при розслідуванні злочину, а також встановлює цілі розслідування. З огляду на специфіку кожного виду злочину можна виділити індивідуальні компоненти обставин, які підлягають також доказуванню. Обставини, що становлять особливості предмета доказування у кримінальних провадженнях про жорстоке поводження з тваринами мають матеріально-правове, цивільно-правове, кримінальне процесуальне значення, які являються достатніми фактичними даними, що дозволяють вирішити завдання кримінального провадження.

Список використаних джерел:

1. Стахівський С. М. Теорія і практика кримінально-процесуального доказування: монографія. – К., 2005. – 272 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. (зі змінами) URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Гумін О., Коваль Ю. Обставини, що підлягають доказуванню під час досудового розслідування крадіжок особистого майна пасажирів, вчинених на залізничному транспорті / О. Гумін // Навчально-науковий інститут права та психології Національного університету “Львівська політехніка”. Вісник № 876. – Л., 2017., – с. 261-268
4. Криміналістика: учебник / Бурнашев Н. А., Быков В. М., Волынский А. Ф., Закатов А. А., и др.; под ред.: Волынский А. Ф., Филиппов А. Г. (отв. ред.) – М.: Спарк, 1998. – 543 с.
5. Криміналістика: Підручник / За ред. В. Ю. Шепітько. – К., 2001.

Денисенко Євгенія Миколаївна,
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Христов Олександр Леонідович,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри криміналістики, судової
медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЗА НЕНАДАННЯ
ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ**

На працівників поліції покладається чималий ряд функцій, для виконання яких вони наділені рядом повноважень, чітко визначених у законодавчій базі України. Зокрема, окреслюючи деякі повноваження, законодавець часто робить це не дуже чітко, що тягне за собою негативні